

méretű nagyítást készít. Teljesítménye 15 mp alatt 1 nagyítás, azaz 240 db/óra. A jó minőségű Dry Silver papír szükség esetén transzparens tekercspapírral helyettesíthető, melyről további másolatok készíthetők fénymásoló eljárással.

Az A/2-es méretű képernyőn a filmkockák 14,5-szeres nagyítással olvashatók; hasonló nagyításuk a papirképek is. A 201-es készülék kiegészítő része a korábbi "2000"-típusú Filmsort-lyukkártyás rendszerű rajzfelvévő készülékeknek, melyekkel 40 mp alatt kidolgozva elkészül a lyukkártyába montírozott mikrofilm felvétel. További 15 mp alatt kész a nagyítás, tehát egy percen belül, bármilyen méretű műszaki rajzról mikromásolatot és papírmásolatot kaphat a felhasználó a FILMSORT rendszerben.

A bemutatón szereplő 500, 600 és 700-as olvasó-nagyítógép családok gazdag választéka főleg az irodai és ügyviteli munkát segítik. Ugyancsak ezt a célt szolgálják a gyors működésű, átfutó rendszerű felvévőgépek is.

Könyvtári vagy irodai alkalmazásra, könyvek, folyóiratok vagy egyéb dokumentumok egyszerű és gyors mikrofilmezésére az új, üveglapos DRC 101 és 103 16 mm-es felvévőkészülékek használhatók. Teljesítményük kb. 1500 dokumentum fényképezése óránként. A készülékek teljesen zárt felépítésűek, a dokumentumokat az üveglapra helyezve egyenként felvételezik. A 101-es típusnál a legnagyobb dokumentum-méret 27x34 cm, a 103 XL típusnál 43x55 cm. Az egyes mikrofilmkockák "fénypontos" jelöléssel kódolhatók, és így az olvasókészüléken átfuttatva könnyen visszakereshetők.

A bemutatott komplex rendszerek a mikrofilmezés minden ágában alkalmazhatók, és az ezzel kapcsolatos igények maradéktalanul kielégíthetők.

Gará Andor

Az Egyesült Nemzetek új mikrofilmlapos szolgáltatása

Az Egyesült Nemzetek /United Nations/ évente 12 000 önálló kiadványt publikál valamennyi hivatalos nyelven. Amióta a Dag Hammarskjöld Library-nak kötelessége megőrizni az Egyesült Nemzetek publikációit, a raktározás és a keresés egyre nehezebbé vált. A probléma megoldására a mikromásolati formára való áttérés látszott célszerűnek.

A mikrofilmlapos programmal 1969-től foglalkoznak intenzíven, amikor is a nyomda közölte, hogy a 12 000 kiadvány csupán angolul 500 millió oldalt tesz ki. A raktározási gondokon túl a meglévő indexekkel a bibliográfiai keresés is elégtelenné vált, és a könyvtár

számítógép alkalmazása útján keresett megoldást. Létrejött az indexek sorozata, az UNDEX angolul, franciául, oroszul, spanyolul. Elsődlegesen olyan számítógépes keresésre alkalmas nyilvántartás létesítése volt a cél, mely lehetővé teszi a legkülönbözőbb szempontu megközelítést - tárgykör, ország /szerző/, megjelenési forma, kibocsátási dátum, eljárás típus stb. -. Amíg a számítógép alkalmazása a szolgáltatás intellektuális aspektusára, addig a megőrzés mikrofilmlapon a fizikai nehézségek /tárolás, papir rongálódás stb./ megoldására nyújtott lehetőséget.

Számos mikromásolati forma tanulmányozása után a 105x148 mm-es, 60 mezős mikrofilmlapra esett választásuk, mert ez a forma lehetővé teszi az állomány "tömör" raktározását /800 kiadvány 30 000 oldala elfér egy íróasztal tetején álló tárlóban/; legalább olyan tartós, mint a meritett papír; valamennyi mikrofilmlapot az Egyesült Nemzetek Mikrofilmlap Szabványa szerint készítenek, megegyezésben a nemzetközi szabványokkal; könnyen sokszorosítható; könnyen szállítható /egy 60 oldalas kiadványról készült mikrofilmlap légiposta levélként is továbbítható/; könnyen átalakítható papír formájú kiadvánnyá; a szükséges berendezések ma már bőven találhatóak a piacon mérsékelt áron.

Elgondolásuk helyességét igazolja a cikk frappáns közlése, mely szerint a jelenleg mikrofilmlapra vitt gyűjtemény 750 ezer oldalnak megfelelő mennyisége egyetlen tárló 16 fiókjában van elhelyezve.

Az Egyesült Nemzetek mikrofilmlap programja része az UNDIS-nak /United Nations Documentation Information System = az Egyesült Nemzetek Dokumentációs Információs Rendszere/. Az UNDIS célja a kiadványokra épülő összefogó tájékoztatás szolgáltatása az Egyesült Nemzetek tevékenységéhez. Arra törekcszenek, hogy a rendszeren keresztül csökkenjen a kiadványok megjelenése és hozzáférése közötti idő, és a tartalmazott információ az igénylő részére gépi keresés segítségével hozzáférhető legyen.

Jelenleg a következő kiadványok állnak rendelkezésre mikrofilmlapon:

1. United Nations (and Cumulative Indexes) *Treaty Series* Vols. 1-700, 1947-1969
2. General Assembly *Official Records*
 - a. Resolutions, A/Res.1-3049, 1946-1972
 - b. Plenary Meetings, Verbatim Records A/PV.1-1501, 1946-1966
 - c. Supplements, 1st-27th Sessions, 1946-1972
 - d. Annexes, 1st-23d Sessions, 1946-1968
3. Security Council *Official Records*
 - a. Resolutions, S/Res.1-324, 1946-1972
 - b. Verbatim Records, S/PV.1-1189, 1946-1964
 - c. Supplements and Special Supplements, 1st-24th year, 1946-1969
4. Economic and Social Council *Official Records*
 - a. Resolutions, 1st-51st Sessions, 1947-1951
 - b. Summary Records, E/SR.1-1732, 1947-1971
 - c. Supplements and Special Supplements, 2d-50th Sessions, 1947-1971
 - d. Annexes, 1st-13th Sessions, First Special Session, 14th-52d Sessions, 1946-1972
5. Trusteeship Council *Official Records*
 - a. Resolutions, T/Res.1-2148, 1947-1967
 - b. Summary Meeting Records 1st-35th Sessions, 1947-1968
 - c. Supplements, 1st-31th, 2d Special Session-11th Special Session, 1947-1967

Yearbook of the International Law Commission, 1919-1971; Documents of the United Nations Conference on International Organizations, San Francisco 1945 (Vols. 1-22); Yearbook of the United Nations, 1946-1970; Yearbook on Human Rights, 1946-1960; Demographic Yearbook, 1948-1970; Statistical Yearbook, 1948-1971.

A mikrofilmlapok a következő címen rendelhetők: United Nations Publications Sales Section, Room LX-2323, New York, N.Y. 10017.

/Special Libraries, 65.k. 5/6.sz. 1974.máj.-jun. p.234-236./

A mikroképtechika jelenlegi helyzete, fejlesztési és gyártási koncepciója Csehszlovákiában

A mikroképtechika fejlesztésének kérdéseit Csehszlovákiában az állami kutatási terv keretében vizsgálják. E tervfeladat célja az, hogy a csehszlovák mikroképtechika elérje a világszínvonalat, illetve hogy az 5. ötéves terv végéig kialakuljon a minden használó /ipar, tervezőintézetek, igazgatás, szakmai tájékoztatás/ számára alkalmas hazai mikroképtechikai eszközrendszer, amelyet differenciált mikroképtechikai rendszernek neveznek. E rendszer legfontosabb tulajdonságai a következők:

speciális összetevői révén lehetővé teszi a gyakorlat szükségleteihez való igazodást, egyetemes összetevői pedig olyan csomópontokat alkotnak a rendszeren belül, amelyek csökkentik a beszerzendő készülékek mennyiségét;

nemzetközileg használt és szabványosított anyagokkal dolgozik;

egyes részei és készülékei is megállják a helyüket az automatizálás és a racionalizálás különféle fokozataiban;

komplex jellegű, azaz folyamatos munkát tesz lehetővé a felvételtől kezdve egészen a másolatszolgáltatásig, illetve archiválásig;